

Monitoringa ziņojums par Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas 2014.-2020.gadam īstenošanas ietekmi uz vidi

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija atbilstoši Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – MK noteikumi) 23.pieci prim panta sestajai daļai iesniedz monitoringa ziņojumu par Centrālā Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi.

Informācija par programmu

Programmas mērķis ir sekmēt ilgtspējīgu reģiona izaugsmi, panākot līdzsvaru starp ekonomikas un vides interesēm.

Programmas teritorija: Programmas teritorija aptver Igaunijas, Somijas, tai skaitā Ālandu salu, Latvijas un Zviedrijas reģionus. Latvijā tie ir Kurzemes, Vidzemes un Zemgales reģioni, Rīga un Pierīga.

Programmas struktūra: Programmu veido trīs apakšprogrammas – Centrālā Baltijas jūras reģiona apakšprogramma (piedalās visas dalībvalstis, tai skaitā Latvija), Dienvidsomijas-Igaunijas apakšprogramma un Arhipelāga un salu apakšprogramma.

Programmā ir noteiktas četras prioritātes:

- (1) Konkurētspējīga ekonomika
- (2) Ilgtspējīga kopīgu resursu izmantošana
- (3) Labi savienots reģions
- (4) Kvalificēta un sociāli iekļaujoša reģiona attīstīšana

Programma tiek finansēta no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (turpmāk – ERAF) līdzekļiem. Programmas kopējais ERAF finansējums ir 124 MEUR.

Programmā ir apstiprināti 113 projekti un kopējais piešķirtais programmas ERAF finansējums ir 116 MEUR. Ar Latvijas partneru dalību apstiprināti 60 projekti. Latvijas partneriem piešķirtais ERAF finansējums ir **14.4 MEUR**:

- 1.prioritātē “Konkurētspējīga ekonomika” atbalstīti 16 projekti ar Latvijas partneru dalību, Latvijas partneriem piešķirtais ERAF ir 4,2 MEUR;
- 2.prioritātē “Ilgtspējīga kopīgu resursu izmantošana” – 18 projekti ar Latvijas partneru dalību, Latvijas partneriem piešķirtais ERAF ir 5,9 MEUR;
- 3.prioritātē “Labi savienots reģions” – 4 projekti ar Latvijas partneru dalību, Latvijas partneriem piešķirtais ERAF ir 2,4 MEUR;
- 4.prioritātē “Kvalificēts un sociāli iekļaujošs reģions” – 22 projekti ar Latvijas partneru dalību, Latvijas partneriem piešķirtais ERAF ir 1,8 MEUR.

Programmā atbalstīti tikai tādi projekti, kuriem ir pozitīva tieša vai netieša ietekme uz vidi un ilgtspējīgu attīstību.

Par apstiprinātajiem projektiem ar Latvijas partneru dalību vairāk var uzzināt programmas tīmekļa vietnē www.centralbaltic.eu un www.interreg.lv.

Informācija par programmas ietekmes ziņojumu un secinājumiem

Atbilstoši 2013.gada 17.decembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr.1303/2013 54. un 125.pantā minētajam, Vadošā iestāde ir atbildīga par darbības programmas izstrādi, pārvaldību, kā arī programmas novērtēšanas nodrošināšanu, tostarp tās efektivitātes un ietekmes novērtēšanu. Centrālā Baltijas jūras reģiona programmas 2014.-2020.gadam Vadošā iestāde, kas atrodas Somijā, 2018.gadā veica iepirkuma procedūru programmas ietekmes novērtēšanai. Programmas ietekmes novērtēšanas gala ziņojums programmas Uzraudzības komitejā tika apstiprināts 2019.gada augustā.

Programmas ietekmes novērtējuma ziņojumā secināts:

- 1.prioritātē “Konkurētspējīga ekonomika” atlasītie projekti atbalsta mērķa grupas ceļā uz uzņēmējdarbības uzsākšanu, izmantojot biznesa inkubācijas vai atbalsta programmas, koučingu, kontaktu veidošanu vai tikšanos ar investoriem. Projekti īstenoti uzņēmējdarbības uzsākšanai tādās nozarēs kā IKT, datorspēles, tīrās tehnoloģijas, radošās industrijas. Atbalsts sniegts arī jauniešu uzņēmējdarbības prasmju veicināšanai un eksporta sekmēšanai uz jauniem tirgiem – produktu izstrāde un pielāgošana jauniem tirgiem, zīmolu veidošana, mārketinga, tirgus analīze, priekšizpēte. Projektu īstenošanas rezultātā nav konstatēta negatīva tieša vai netieša ietekme uz vidi.
- 2.prioritātē “Ilgtspējīga kopīgu resursu izmantošana” atbalstītie projekti ir vērsti uz dabas, kultūras un citu vēsturisko vietu apmeklētāju izpratnes veidošanu un pieredzes uzlabošanu, attīstot jaunas tūrisma vietas un izstrādājot ilgtspējīgus dabas tūrisma produktus. Atbalstīti projekti, kas ir saistīti ar jūras un piekrastes plānošanu, kā rezultātā izstrādāti ilgtspējīgi jūras un piekrastes telpiskie plāni. Atbalstīti arī projekti, kas ir saistīti ar pilsētplānošanu – pilsētvides dizaina uzlabošanu, cilvēku dalība pilsētplānošanas procesos, pilsētplānošanas uzlabošanu, piemēram, attīstot integrētu lietus ūdens apsaimniekošanu. Tāpat atbalstīti projekti Baltijas jūras ūdens kvalitātes uzlabošanai, samazinot barības vielu un bīstamo ķīmisko vielu ieplūdi, plastmasu Baltijas jūrā. Projektu īstenošanas rezultātā nav konstatēta negatīva tieša vai netieša ietekme uz vidi.
- 3.prioritātē “Labi savienots reģions” atbalstīti projekti, kas ir vērsti uz ilgtspējīgu reģionālās un vietējās mobilitātes veicināšanu, attīstot un uzlabojot videi draudzīgas transporta sistēmas. Lielākā daļa atbalstīto projektu mēģina integrēt dažādus transporta veidus, lai samazinātu kopējo pārvadāšanas laiku. Turklāt projekti koncentrējas uz CO2 izmešu samazināšanu. Tāpat atbalstīti projekti, kas vērsti uz mazo ostu tīkla izveidi un pakalpojumu uzlabošanu un mazo ostu drošību. Projektu īstenošanas rezultātā nav konstatēta negatīva tieša vai netieša ietekme uz vidi.
- 4.prioritātē “Kvalificēts un sociāli iekļaujošs reģions” atbalstīti projekti, lai panāktu iekļaujošāku reģionu, stiprinot vietējās kopienas un uzlabojot cilvēku, jo īpaši, jauniešu un vecāka gada gājuma cilvēku prasmes, zināšanas un sociālo labklājību. Tāpat atbalstīta apmācību programmu izstrāde vai pilnveidošana (veselības aprūpe, loģistika, IKT, uzņēmējdarbība). Projektu īstenošanas rezultātā nav konstatēta negatīva tieša vai netieša ietekme uz vidi.

Ar plašākiem secinājumiem var iepazīties programmas ietekmes izvērtēšanas gala ziņojumā (angļu valodā).